

Marktstemming augustus 2008: prijzen en belangrijke ontwikkelingen

Jan Bolhuis en Ria Lemson

Zon en regen wisselden elkaar in de zomer van 2008 veelvuldig af. Hierdoor groeiden de gewassen in veel gebieden goed. De graanoogst liep door de regenval wel enige vertraging op en er moesten veel partijen worden gedroogd. De opbrengsten zijn over het algemeen goed maar de kwaliteit laat te wensen over. Als gevolg van de hogere opbrengsten en wellicht ook wel door de stagnerende economie bewegen de prijzen van veel producten zich in een dalende lijn. Op de energiemarkt liet de teruglopende vraag de olieprijs dalen. De afgelopen tijd heeft de dollar aan kracht gewonnen.

Kosten

De sterke stijging van de kunstmestprijzen leek aanvankelijk iets af te zwakken. Hoewel de piek in het verbruik achter de rug is, zijn de prijzen door het krappe aanbod echter opnieuw fors gestegen. De prijzen van de veevoedergrondstoffen zijn de laatste tijd verder gezakt waardoor ook de lang verwachte daling van de mengvoederprijzen is ingezet. De stemming op de veevoedergrondstoffenmarkt blijft echter onrustig omdat het aanbod van zowel maïs als sojabonen vanuit de Verenigde Staten het komende jaar krap blijft. Hoewel de oogstverwachtingen voor beide producten goed zijn, wordt een hoger verbruik van maïs verwacht door de groeiende vraag naar dit product voor de productie van bio-ethanol.

Opbrengsten

De oogstraming van granen in de EU is opnieuw naar boven bijgesteld. De Europese Commissie verwacht een graanoogst van 301 miljoen ton, 43 miljoen ton meer dan vorig jaar. Vooral nog is de Europese Commissie niet van plan om de invoerheffing op graan weer in te voeren. De hoge verwachtingen ten aanzien van de graanoogst zorgen wel voor een toenemende prijsdruk op de Europese graanmarkt. De prijzen op de beurzen liggen hierdoor momenteel 40 tot 50 euro onder het niveau van vorig jaar. Door de goede weersomstandigheden worden ook voor aardappelen en suikerbieten hoge opbrengsten per ha verwacht. De goede vooruitzichten hebben tot een verdere daling van de aardappelprijzen op de termijnmarkt geleid. Ook de uienoogst lijkt goed uit te vallen waardoor het seizoen start met lage noteringen op de beurzen.

De prijzen van de basisproducten op de zuivelmarkt staan onder druk. Zo is de prijs van mager melkpoeder gedaald tot circa 200 euro, die van weipoeder ligt iets boven de 40 euro per 100 kg. De aan melkveehouders uitbetaalde voorschotprijzen op basis van de vet- en eiwitprijzen stabiliseren zich.

Op de varkensmarkt zijn na de prijsstijging in juli vraag en aanbod redelijk in evenwicht. De termijnmarktprijzen laten tot het einde van het jaar een stabiele ontwikkeling zien. Naar verwachting zal, onder invloed van de dalende voerprijzen, het rendement in de vleesvarkenshouderij verbeteren waardoor de vraag naar biggen gaat toenemen.

Het beeld op de markten van pluimveeproducten is de laatste tijd nauwelijks veranderd. Vraag en aanbod zijn goed op elkaar afgestemd waardoor de prijzen van eieren en vleeskuikens zich stabiel ontwikkelen.

De ontwikkelingen op de rundvleesmarkt zijn divers. De prijzen van de slachtkoeien tonen al het hele jaar een positieve tendens. Door de hoge melkprijs en het ruimere melkquotum is er minder uitstoot van melkkoeien. De prijzen van de vleeskalveren dalen echter al het hele jaar. Door de zeer hoge prijzen in het laatste kwartaal van vorig jaar zijn er door de vleeskalverhouders meer kalveren gehouden. Het ruimere aanbod zorgt voor een hoge prijsdruk, al lijkt de bodem inmiddels bereikt.

De gewassen hebben zich vanwege de gunstige weersomstandigheden in Nederland over het algemeen goed ontwikkeld. Alleen in het noorden is er plaatselijk sprake van enige droogte. Het voorjaarsgras is in een periode met mooi en droog weer ingekuuld. De hoge voedsel- en energieprijzen in de wereld blijven de gemoederen bezig houden.

Tabel 1	Prijzen van producten en productiemiddelen (in euro per eenheid, inclusief BTW)								
	12-maandsgemiddelde				maandprijzen			juni-08 % tov juni-07	juni-08 % tov mei-08
	juli-06 tm juni-07	juli-07 tm juni-08	verschil (%)	juni 2007	mei 2008	juni 2008			
Melk (100 kg)	30,95	40,90	+32	30,15	36,65	34,80	+15	-5	+++
Nuchtere stierkalveren (stuk)	117,50	107,50	-9	107,50	107,50	137,50	+28	+28	---
Vleeskalveren (kg)	4,25	5,05	+19	4,50	3,95	3,55	-21	-10	-
Slachtkoeien (kg)	2,05	2,15	+5	2,15	2,40	2,50	+16	+4	0
Vleesstieren (kg)	2,75	2,65	-4	2,55	2,85	2,85	+12	0	0
Biggen (stuk)	40,50	31,00	-23	29,75	38,25	39,75	+34	+4	0
Vleesvarkens (kg)	1,32	1,34	+2	1,32	1,50	1,58	+20	+5	++
Eieren (kooi) (kg)	0,75	0,94	+25	0,73	0,72	0,74	+1	+3	0
Vleeskuikens (kg)	0,745	0,875	+17	0,850	0,885	0,890	+5	+1	0
Consumptie-aardappelen (100 kg)	27,25	9,40	-66	10,70	10,35	10,45	-2	+1	.
Tarwe (voer kwaliteit) (100 kg)	14,00	22,55	+61	.	21,00	21,00	.	0	---
Brouwergerst (100 kg)	15,10	26,20	+74	.	25,35	25,35	.	0	---
Zaaiuien (100 kg)	19,65	9,15	-53	.	14,50	7,85	.	-46	---
Rozen (stuk) b)	0,35	0,36	+3	0,28	0,39	0,29	+4	-26	.
Chrysanten (stuk) b)	0,23	0,21	-9	0,17	0,21	0,15	-12	-29	.
Tulpen (stuk) b)	0,14	0,15	+7	0,27	0,16	0,21	-22	+31	.
Lelies (stuk) b)	0,46	0,44	-4	0,42	0,45	0,34	-19	-24	.
Phalaenopsis (stuk) b)	5,10	4,55	-11	4,05	4,15	3,35	-17	-19	.
Snijmais (1000 kg)	37,50	51,00	+36	40,50	57,00	57,50	+42	+1	-
Standaardbrok A (100 kg)	15,50	21,50	+39	17,15	23,40	23,40	+36	0	-
Vleesvarkensbrok 1.08 (100 kg)	19,30	25,65	+33	21,15	27,90	27,90	+32	0	0
Legmeel d.d. fase 2 (100 kg)	20,80	26,95	+30	22,35	29,35	29,40	+32	+0	0
Vleeskuikenkorrel m.a.c. (100 kg)	27,60	34,50	+25	29,55	37,35	37,60	+27	+1	0
Kalkammonsalpeter (100 kg)	23,25	33,00	+42	22,95	36,85	37,30	+63	+1	++
Tripelsuperfosfaat (100 kg)	28,45	64,00	+125	38,50	81,00	90,10	+134	+11	+
Kaliumchloride 60% (100 kg)	25,15	38,20	+52	26,45	47,20	62,50	+136	+32	+++
NP meststof 26+14+0 (100 kg)	30,35	47,75	+57	31,10	52,00	62,80	+102	+21	+++
Gasolie (100 liter)	75,05	89,70	+20	76,05	108,45	112,00	+47	+3	--
Aardgas (100 m3)	27,90	27,45	-2	25,55	.	.	.	.	.
Rendement staatsobligaties (%)	3,96	4,12	+4	4,57	4,18	4,66	+2	+11	--

a) de actuele ontwikkeling van de prijzen, waarbij 0: vrijwel gelijk, - of +: 1,5-5%, -- of ++: 5-10%, --- of +++: > 10% verandering; b) excl. BTW, bron: VBN.